

1. VRSTA PRIJAVE

U paru

Individualna

2. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA (Ukoliko je prijava u paru onda navodite zajednički tekst o pedagoškim uvjerenjima) *minimalno 100 - maksimalno 300 riječi*

„Djeci dajte krila, vinite ih u visine , a onda ih pustite da ljepotu letenja istraže sami“ ,krilatica je kojom se vodim u svojoj učiteljskoj praksi već 16 godina.

S obzirom na to da sam neko ko voli da uči, istražuje i vjeruje u doživotno-permanentno učenje , a i kroz bogato iskustvo u istraživačkom radu na postdiplomskim studijima na temu Inovativni oblici rada u nastavi mlađeg školskog uzrasta(eksperimentalno istraživanje) , uvidjela sam da klasično tradicionalno poučavanje i učenje, kod učenika, naročito mlađeg školskog uzrasta izaziva pritisak, slabu motivaciju, kratkotrajnu pažnju i djeca uče pod stegama , reprodukuju napamet naučene definicije i pravila koja nerijetko ne razumiju i koja ne doprinose funkcionalnom znanju. Školski proces u mlađem školskom uzrastu , jednostavno rečeno, obojen je teorijom, sa vrlo malo ili nimalo praktične primjene.

U želji da mojim učenicima, mojim malim-velikim ljudima pomognem da spoznaju ljepotu učenja, saznavanja svijeta oko nas, ljepotu škole kao druge kuće ,u svoj rad i svakodnevnu praksu uvela sam aktivno učenje/aktivnu nastavu koja podrazumijeva smisleno učenje, učenje putem otkrivanja, stvaralačko učenje,gdje učenik samostalno uči kako da dođe do informacija, kako da ih obradi i upotrijebi i koju u svom razredu primjenjem u kontinuitetu drugu godinu.

Volim nove izazove, volim digitalne alate i inovacije u nastavnom procesu ,kreativnost , istraživanja i smatram da je učiteljski posao privilegija nas posebnih koji iz velike ljubavi i razumjevanja prema djeci, ostaju vječno ,radoznalo dijete u duši .

3. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:

„DA UČENJE NE BUDE MUČENJE“

KRATAK OPIS PRAKSE
(do 200 riječi - jedan paragraf):

"Reci mi i ja ću zaboraviti,
Pokaži mi i ja ću možda zapamtiti,
Uključi me i ja ću razumjeti." B.Franklin

Sam koncept inovativne prakse **„DA UČENJE NE BUDE MUČENJE“** zasniva se upravo na toj rečenici **UKLUČI ME!**

Prije početka školske godine proučila sam detaljno nastavni plan i program svoga razreda, za svaki nastavni predmet, s posebnom pažnjom na ishode učenja za svaku nastavnu temu . Također sam detaljno proučila planirane nastavne sadržaje i napravila tematsko uvezivanje sadržaja između predmeta.

Globalnim planiranjem nastojala sam uvezivati teme prema principima postupnosti i sistematičnosti u nastavi, vodeći računa o mjesecima, god. dobima, važnijim datumima u godini. Operativnim planovima također sam vodila računa o uvezivanju srodnih sadržaja među predmetima, važnijim datumima, kako bi se mogle realizovati projektna ,tematska i terenska nastava. S obzirom na to da je učionica u kojoj boravimo jedna od e-učionica s umreženim dačkim

	<p>laptopovima, da u školi posjedujemo i interaktivnu tablu, mbot robote i micro bitove, kao i razrednu web stranicu nastalu za potrebe online nastave, određene sadržaje, radionice i aktivnu nastavu osmislila sam upravo uz korištenje savremene obrazovne tehnologije, te različitih aktivnih metoda djelovanja u nastavi. Kako je riječ o kompleksnoj praksi, koja realizujem drugu godinu u kontinuitetu i koja u sebi sadrži veliki broj inovativnih aktivnosti realizovanih kroz savremene metode aktivnog učenja, a s obzirom na ograničenost forme same prijave, odlučila sam se prikazem aktivno učenje kroz sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tematski dan „Draga jeseni ,veliko ti hvala“ -Projektna nastava : „Moja učionica moja bajka“, -Dani otvorenih vrata: „ Stigli su nam gosti“ -IKT metoda,„ Digitalni svijet u praksi“ - Psihosocijalna motivaciona tehnika:„Važan si“
<p>KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)</p>	<p>razredna nastava</p>

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Djeca od malih nogu, još od faze puzanja i prvih nevještih koraka iskustveno uče i upoznaju svijet oko sebe, uključuju se i učestvuju u porodičnim, vrtičkim, (pred)školskim i životnim dešavanjima. Radoznalost, igra, druženje, interakcija sa okolinom je nešto što je prirodno i poželjno za svako dijete, pa zašto onda to sputavati i ne podsticati i u nastavnom procesu?!

Polaskom djeteta u školu, u većini slučajeva, dolazi do prekida njegovog istraživačkog, radoznalog duha i kreativnosti zbog tradicionalne nastave koja mu nameće okvire po kojima mora učiti i razmišljati, gdje se od učenika očekuje da mirno sjedi i upija činjenično znanje koje kasnije treba reprodukovati.

Upravo zbog takvog načina poučavanja koje je karakteristično za tradicionalnu nastavu, dijete školu ne doživljava kao ustanovu u kojoj će imati mogućnost da izrazi želje, stavove, da se kreativno, slobodno i smisleno izražava, gdje nema motivaciju za učenje osim ocjene kojom će zadovoljiti zahtjeve roditelja i učitelja. Time se samo potvrđuje činjenica da je tradicionalna nastava usmjerena na učitelja, a ne na učenike, njegove potrebe i razvoj.

Ono što je najviše prethodilo inovativnoj praksi „Da učenje ne bude mučenje“, je lični stav koji je ujedno i cilj ove inovativne prakse: učenik ima pravo i treba da bude aktivan tragač za znanjem, onaj koji se ne plaši neznanja i onaj koji je motivisan da bude centar nastavnog procesa, dok učitelj postaje mentor, motivator, voditelj, koordinator i podrška učenicima u procesu učenja.

Također, mišljenja sam da aktivno učenje/aktivna nastava, pozitivno utiče na razvoj socijalnog ponašanja djeteta, podstiču saradnju između učenika i učitelja, međusobnu saradnju učenika, porodice, razmjenu i komunikaciju, timski rad, rad u malim grupama, centre učenja, kao i samostalan rad.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj inovativne prakse je aktivno učenje, da učenik bude aktivan tragač za znanjem, onaj koji se ne plaši neznanja i onaj koji je motivisan da bude centar nastavnog procesa, koji želi da uči i onaj koji će imati funkcionalno znanje te biti pripremljen za doživotno obrazovanje.

Ishodi:

-
- ✓ Učenje postaje stvaralačko, smisleno, učenje putem otkrića i rješavanja problema;
- ✓ Efektno učenja s boljim rezultatima, poboljšano pamćenje i prisjećanja te bolje pripreme za život i rad
- ✓ Integracija ključnih kompetencija
- ✓ Učenici su motivisani da samostalno istražuju i rade na izvorima znanja
- ✓ Jačanje socijalizacije kroz rad u malim grupama, timska nastava, rad u paru.
- ✓ Razvoj kreativnosti,
- ✓ Individualizacija i autonomnost u učenju
- ✓ Učitelj : mentor, motivator, voditelj, koordinator i podrška učenicima u procesu učenja.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (*Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.*)

Inovativna praksa „**Da učenje ne bude mučenje**“ je kompleksna praksa koja u sebi sadrži više različitih aktivnosti baziranih na savremenim metodama i strategijama učenja koje doprinose aktivnom učenju i poučavanju. U ovoj praksi ukratko ću objasniti 5 odabranih aktivnosti, kroz koje se ostvaruje cilj inovativne prakse.

1. Aktivnost „Draga jeseni veliko ti hvala“ realizovan je 23.9. kroz *tematski dan* i obuhvatao je temu jeseni kroz sve nastavne predmete toga dana. Tematski dan je realizovan korelacijom predmeta: matematika, srpski jezik, i VROZ, kroz uvezivanje i integraciju sadržaja:

- ✓ Matematika-sabiranje i oduzimanje do 20 kroz problemsko učenje, gdje su učenici podjeljeni u 5 heterogenih grupa rješavali matematičke zadatke na temu jeseni predstavljene pričom i crtežom.
- ✓ Srpski jezik, također je bio u znaku jeseni, gdje su učenici kroz obradu književnog teksta „Kad počne kiša da pada“ kroz pripremljene nastavne listiće sa istraživačkim zadacima preko metoda oluje ideja i mape uma uradili analizu pjesme.
- ✓ VROZ učenici su sa nestrpljenjem očekivali jer smo u tim dijelovima imali pravo saradničko učenje i pravili unaprijed dogovoreni slatki obrok, naš tradicionalni džem. Naime, već drugu god. sa ovom generacijom jesen dočekujemo tako što u učionici. Par dana prije same realizacije učenici imaju zadatak da u saradnji sa roditeljima pretraže i napišu jednostavne i brze recepte za džem od jesenjih plodova. Na prethodnim časovima učenici čitaju svoje recepte, raspravljamo i biramo onaj za koji se većina opredijeli. Takođe, učenici na prethodnim časovima likovnog ukrašavaju teglice u koje sipamo gotov džem. U ovu aktivnost uključeni su i roditelji, dobrovoljci, koji nam donesu domaću pogaču ili kiflice za degustaciju. **Prilog 1.**

2. Aktivnost „Moja učionica moja bajka“ zaslužuje da se pomene kada pričamo o aktivnom učenju, s ciljem ukazivanja na važnost kreativnosti u razrednoj nastavi za razvoj djeteta, odnosno za sposobnost razvijanja kreativnih vještina učenika, ulogu kreativnog učitelja u tom procesu te prikaza koje kreativne tehnike možemo koristiti kako bi nastava bila dinamična, edukativna i zanimljiva djeci i usmjerena na učenike i njihove potrebe. Aktivnost je osmišljena i realizovana kroz period od 2 god., i predstavlja *projekatnu nastavu* u koju su uključeni učenici i roditelji, koji za ovu projektnu nastavu kažu da god. doba dovodimo u učionicu na najljepši mogući način. Na početku svakog godišnjeg doba učenicima dijelim istraživački zadatak iz srpskog jezika i

kulture izražavanja da osmisle bajku vezanu za tekuće god. doba. Dijelove njihovih bajki uz pomoć roditelja, gosta na časovima likovne kulture, i učenika prenosimo na zidove učionice.. Naši zidovi pričaju priču ,svi učenici su dio te priče, a ujedno stvaramo podsticajnu i veselu sredinu za učenje i druženje, te kroz upotrebu reciklažnih materija i tehnika rada širimo i jačamo ekološku svijest i savjest. **Prilog 2**

3.Jedna od metoda rada koja doprinosi aktivnom učenju pa je samim tim i važna karika u inovativnoj praksi,„Da učenje ne bude mučenje“ je interaktivna metoda koju prikazujem kroz aktivnost „**Stigli su nam gosti**“ .Ovu aktivnost realizujemo kroz *Dan otvorenih vrata*, kada nam u goste dolaze roditelji predavači, članovi rodbine,ljudi različitih zanimanja, pa čak i kućni ljubimci.Dane otvorenih vrata planiram na početku školske godine, prema nastavnim temama. Ova savremena metoda i aktivnost pored jačanja saradnje porodice i škole, saradnje lokalne zajednice i škole, kod učenika budi visok nivo aktivnosti, dolazi do razmjene stavova, mišljenja, produkata u grupi i saradničkog učenja. Učenici grupnim radom ili radom u paru, rade na istraživačkim zadacima čiji je cilj se upoznaju sa zanimanjem gosta, pripreme pitanja , budu istraživači. U ovoj aktivnosti izvojila bih sljedeće goste koji su posjetili naše dane otvorenih vrata: Dan zdrave hrane-gost na času majka učenika Danila, nastavnica srpskog jezika povodom dana Dječije knjige, kućni ljubimci povodom Dan kućnih ljubimaca, deda Vojo u okviru teme *Moje mjesto nekada*, sajdzija povodom nastavnog sadržaja *Zanimanja*.Kroz ovu aktivnost mogla bih spomenuti i srodnu aktivnost koju često primjenjujem u radu i također doprinosi aktivnom učenju a to su naše razredne posjete, npr. muzej, gradska biblioteka, pošta, policija,izložba..., te polugodišnje kreativne i tematske radionice u kojima zajedno učestvuju roditelji i djeca (npr. U susret praznicima, Alisina čajanka i dr) i srodnu aktivnost terenske nastave koje realizujemo vanučionice ...**Prilog 3**

4.IKT metoda (informaciono-komunikativne tehnologije) je u savremenom društvu i aktivnoj nastavi neizostavni dio aktivnog učenja. Uvođenjem pomenute metode u vaspitno-obrazovni proces,dolazi do razvoja digitalnih kompetencija, poboljšava se kreativno razmišljanje učenika te im se omogućava usvajanje višeg nivoa znanja i shvatanja naučnog koncepta. **Aktivnost Digitalni svijet u praksi**, baziranu na IKT metodi, realizujem kroz različite predmete. S obzirom na to da je učionica u kojoj boravimo e učionica i da omogućava individualizovanu nastavu i pristup, kroz ovu metodu i aktivnost predstavljam: Individualizovana nastava matematike kroz diferencirane zadatke na 3. nivoa složenosti, zatim nastava matematike gdje učenici kroz skeniranje QR koda dobiju tekstualne zadatke i grupnim oblikom rada rješavaju,nastava srpskog jezika gdje se učenici preko Microbita vježbaju latinična slova , zatim primjena IKT metoda u predmetu digitalni svijet gdje se učenici sreću sa jednostavnim algoritmom kroz programiranje Mbot robota , rješavanje jednostavnih zadataka u kvizu urađenom u Scratch-u. S obzirom na to da su učenici uključeni i u rad razredne web stranice nastale u doba pandemije za potrebe online nastave i da u radu koristimo aplikaciju Teams ,sa učenicima provodim i radionice na temu Sigurnost na internetu. Na istu temu u saradnji sa PU Foča realizovala sam predavanje za roditelje mojih učenika. **Prilog 4**

5. Kako aktivno učenje ima za cilj razvijanje osnovnih životnih vještina koje se odnose i na upravljanje emocijama, komunikaciju, razvijanje odnosa, društvenu odgovornost i razvoj kritičkog i kreativnog mišljenja, kroz inovativnu praksu predstavila bih i **motivacionu psihosocijalnu tehniku „Važan si“**:Svaki radni dan naša učionica ima drugog učenika koji je za taj dan „domaćin“ Učenici -domaćini se smjenjuju po rednim brojevima u dnevniku. Domaćin ulazi prvi u učionicu, 5min. prije drugih i na vratima dočekuje ostale učenike koji ga pozdravljaju pozdravom po odabiru , a na rastanku mu upućuju lijepe riječi, zašto je dobar drug, šta je to kod njega posebno i sl. Ovim širimo drugarske odnose, jačamo odjeljenski kolektiv ,drugarstvo i podižemo samopouzdanje i posebnost kod djece. **Prilog 5**

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)

Kod učenika, ali i kod roditelja se razvila svijest o značaju aktivnog učenja, smislenog sticanja funkcionalnog znanja, čak su učenici i kumovi naziva inovativne prakse jer su njihove svakodnevne izjave: Ovo učenje je zanimljivo,jedva čekam da ponovo učimo na zanimljiv način, bez muke.

U aktivnoj nastavi učenik putem rješavanja problema razvija divergentno mišljenje, uči učiti, razvija svijest o vlastitom učenju. Znanje koje stekne na ovakav način primjenjivo je i na situacije van škole, aktivnim učenjem učenik može samostalno pronaći rješenja problema s kojima će se sresti u daljnjem obrazovanju i životu.

Posebnu važnost u aktivnoj nastavi ima saradničko učenje koje pozitivno utiče na socijalne vještine djeteta

poput prihvatanja tuđih ideja, razvijanja pozitivnih odnosa među učenicima, a time se uključuju i učenici koji su odbačeni. Budući da u razredu postoji učenik koji radi po IOP i koji se u početku dosta teško uklapao, suradničko učenje mu je omogućilo da bude u interakciji s ostalim učenicima te da prihvati školu i školski život. Naglasak stavljam upravo na saradničko učenje unutar kojeg su se učenici igrali, takmičili, aktivno sudjelovali i kreativno rješavali zadatke. Nastojala sam i nastojim stvoriti ugodno atmosferu koja će biti motivirajuća za učenje i tako podstaći učenike na aktivno sudjelovanje.

Ova inovativna praksa ,praksa koja se zasniva na aktivnom učenju prepoznata i pohvaljena je i od strane roditelja koji su i sami učesnici mnogih aktivnosti. Uvijek rado učestvuju i predstavljaju izuzetan primjer zdrave saradnje porodice i škole. Također, ovaj način učenja i sticanja znanja prepoznat je i od lokalne zajednice, koju uključujemo kroz mnoge aktivnosti i koja također rado uspostavlja saradnju.

Učenici su postaju svjesni svojih mogućnosti, samostalniji su i slobodniji u iznošenju svojih ideja, stavova. Važno je naglasiti kako je ovo praksa i za mene predstavljala jedno akcijsko istraživanje koje je dalo pozitivne učinke na učenikovu aktivnost, kreativnost izražavanja, prihvatanja saradničkog učenja i boljim odnosima među učenicima te sveukupno pozitivno djelovalo na učenikov doživljaj nastave i motivaciju. Povratna informacija o tome su mi bili učenički radovi, ankete, evaluacijski listići, videozapisi, fotografije iz kojih sam uočila napredak učenika u prihvatanju metoda aktivnog učenja i s pravom mogu reći da aktivno učenje zaista nije mučenje, već naprotiv-učenje kroz igru, zabavu .U razredu u kojem vladaju prijateljski odnosi i interakcija među učenicima kao i interakcija s učiteljem, lakše je i ljepše raditi a to vidite na i na licima učenika koji pri dolasku i pri izlasku iz škole imaju osmjehe na licu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Aktivno učenje iziskuje prvenstveno volju, želju nastavnika da bude pokretač i nosilac promjena u vaspitno-obrazovnom procesu, nastavnika koji se ne boji da prihvati novu ulogu ,ulogu mentora, ulogu organizatora situacija u kojima učenici preuzimaju veću odgovornost za rezultate svog učenja. Aktivno učenje od nastavnika traži u početku veći rad i zalaganje, traganje za metodama i osmišljavanje aktivnosti, dobre organizacione sposobnosti, ali vremenom kako aktivno učenje oživljava, kako i sam nastavnik upoznaje metode koje dovode do uspjeha i motivisanosti učenika, uloga nastavnika se prebacuje na ulogu voditelja, mentora, koordinatora a nastavni proces „težište,,prebacuje na aktivnog učenika.

Na zvaničnoj facebook stranici JU OŠ „Veselin Masleša“ Foča i Teams grupi Učitelji III, nalaze se fotografije velikog broja aktivnosti koje sam zajedno sa djecom realizovala i opisala u ovoj prijavi, tako da svi oni koji bi htjeli implementirati ovu praksu mogu vidjeti kako i na koji način se realizuju aktivnosti.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj priloga je 5.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na [OVAJ LINK](#).

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se timu Centra za obrazovne inicijative koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese adna@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

Prije no pošaljete Vašu prijavu provjerite da li ste sve pripremili:

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

1. Obrazac za prijavu na Nagradu za inovativne nastavnike/ce (Koji ćete „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
2. Izjava o autentičnosti, autorstvu i plagijarizmu (pruzeti i „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
3. Sve potrebne priloge

SVOJU PRIJAVU MOŽETE „PODIĆI/UPLOAD“ NA OVOM LINKU.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE